

ABC
SLEPKAVĪBAS

Agatha Christie®

The

ABC

MURDERS

Agatha Christie®

ABC

SLEPKAVĪBAS

No angļu valodas tulkojusi
Mirdza Zumberga

821.111-31
Kr 640

Agatha Christie
THE ABC MURDERS

Copyright © 1936 Agatha Christie Limited. All rights reserved.
Agatha Christie®, Poirot®, and the Agatha Christie Signature are registered trademarks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.
Photographers: Charlie Gray and Ben Blackall.
Photography and title typography © Mammoth Screen and Agatha Christie Limited 2018.

Agata Kristi
ABC SLEPKAVĪBAS

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA
Projektu vadītāja *Una Orinska*
Darbu izdošanai sagatavojusi *Elga Rusmane*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*
Vāka dizainu adaptējusi *Ilze Isaka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. T-633.
Jelgavas tipogrāfija

*Izdevums sagatavots pēc 1989. gadā izdevniecībā "Liesma"
publicētā darba, saglabājot šī izdevuma īpatnības.*

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Mirdza Zumberga, 1989
© Mākslinieciskais noformējums, izdevums latviešu valodā, Apgāds Zvaigzne ABC, 2019
ISBN 978-9934-0-8448-5

*Džeimsam Votsam, vienam no maniem
aizrautīgākajiem lasītājiem*

Britānijas impērijas virsnieka Artura Heistingsa priekšvārds

Šajā stāstā esmu atteicies no sava ierastā paraduma izklāstīt tikai tos notikumus un epizodes, kurās es pats esmu bijis klāt. Tāpēc attiecīgās nodaļas rakstītas trešajā personā.

Gribu apliecināt lasītājiem, ka varu galvot par šajās nodaļās stāstīto atgadījumu patiesumu. Ja esmu atļāvis zināmu poētisku patvaļību, aprakstot dažādu personu domas un jūtas, tad tas ir tāpēc, ka, manuprāt, esmu tās pierakstījis pietiekami precīzi. Jāpiebilst, ka mans draugs Erkils Puaro pats ir akceptējis šos aprakstus.

Nobeigumā man jāsaka: ja esmu pārāk sīki aprakstījis dažas no mazāk nozīmīgām personiskām attiecībām, kas radās šīs savādās noziegumu sērijas rezultātā, tad tas ir tāpēc, ka nekad nedrīkst neievērot cilvēcisko un personisko elementu. Erkils Puaro mani reiz ļoti dramatiski pamācīja, ka romantika var būt nozieguma blakusprodukts.

Par ABC noslēpuma atklāšanu varu tikai teikt, ka, pēc manām domām, Puaro parādījis īstu ģenialitāti, atrisinot šo uzdevumu, kas pilnīgi atšķīrās no visiem, kuri agrāk bija gadijušies viņa darba gaitās.

1. NODAĻA

Vēstule

Tas notika 1935. gada jūnijā, kad es atgriezos dzimtenē no sava rančo Dienvidamerikā, lai uzturētos te kādus sešus mēnešus. Mēs tur bijām piedzīvojuši grūtas dienas. Tāpat kā visi citi, mēs bijām pārcietuši ekonomisko krīzi, kas aptvēra visu pasauli. Anglijā man bija kārtojamas dažādas darīšanas, kuras, pēc mana ieskata, varētu būt veiksmīgas tikai tad, ja talkā nāktu personiskais kontakts. Mana sieva palika saimniekot rančo.

Diez vai man maz jāteic, ka pēc ierašanās Anglijā es vispirms devos meklēt savu veco draugu Erkilu Puaru.

Atradu viņu Londonā, apmetušos vienā no jaunākā tipa dzīvokļiem, kura iemītnieki saņem komunālos pakalpojumus. Es viņam pārmetu (un viņš neapstrīdēja šo faktu), ka tieši šo ēku viņš izraudzījies tās izteikti ģeometriskā izskata un proporciju dēļ.

– Jā, draugs, tai ir ārkārtīgi jauka simetrija, vai jums tā neliemas?

Teicu, ka, manuprāt, te valda pārmērīga stūrainība, un, atsaucoties uz kādu vecu joku, noprasīju, vai šajā supermodernajā viesnīcā viņi pratuši piespiest vistas dēt stūrainas olas.

Puaru smējās no sirds.

– Ā, jūs to atceraties? Nē, nē – zinātne vēl nav piespiedusi vistas pakļauties mūslaiku gaumei, tās joprojām dēj dažāda lieluma un dažādas nokrāsas olas!

Es ar lielu sirsnību nopētīju savu veco draugu. Viņš izskatījās apbrīnojami labi – gandrīz ne par mata tiesu vecāks kā mūsu pēdējā tikšanās reizē.

– Jūs izskatāties vareni, Puarro! Jūs gandrīz ne drusku neesat novecojis. Patiesībā, ja tas būtu iespējams, es teiktu, ka jums ir mazāk sirmu matu nekā tad, kad redzēju jūs pēdējo reizi.

Puarro man veltīja starojošu smaidu.

– Un kāpēc gan tas nav iespējams? Tā ir taisnība.

– Vai jūs gribat teikt, ka jūsu mati nevis kļuvuši sirmi, bet no sirmiņiem pārvērtušies par tumšiem?

– Tieši tā.

– Bet tas taču ir neiedomājami no zinātnes viedokļa!

– It nemaz.

– Kaut kas nepieredzēts. Šķiet, tas ir pretrunā ar dabas likumiem.

– Kā parasti, Heistings, jūsu lieliskajam prātam aizdomas ir svešas. Gadi tur neko nemaina. Jūs ievērojat kādu faktu un tajā pašā elpas vilcienā izsakāt atrisinājumu, nemaz nepamanot, ka to darāt.

Es samulsis platām acīm lūkojos viņā.

Nebilzdams ne vārda, Puarro iegāja guļamistabā un atnāca atpakaļ, turēdams rokā kādu pudelīti, ko pasniedza man.

Es to paņēmu, tajā brīdī neko nesaprazdams.

Uz pudelītes bija rakstīts:

Revivits.

Atdod matiem dabisko krāsas toni.

Revivits NAV krāsa.

*Piecās nokrāsās – pelnu, kastaņu,
kastaņbrūnā, brūnā, melnā.*

– Puarro, – es iesaucos, – jūs esat nokrāsojis matus!

– Ā, nu jūs beidzot aptvērāt!

– Tātad tāpēc jūsu mati izskatās daudz tumšāki nekā pēdējo reizi, kad biju atbraucis.

– Nu kā tad!

– Vai dieniņ! – es izgrūdu, atgūdamies no pārsteiguma.

– Laikam nākamajā reizē, kad ieradīšos dzimtenē, es atradišu jūs nēsājam liekās ūsas – vai varbūt jums tās ir jau tagad?

Puaro savilka skābu seju. Ūsas aizvien bija bijušas viņa jūtīgākais punkts. Viņš ar tām pārlicīgi lepojās. Mani vārdi viņu aizskāra vārīgā vietā.

– Nē, nē, patiešām, *mon ami*. Tā diena, es lūdzu labo dieviņu, ir vēl tālu. Liekās ūsas! *Quel horreur!*¹

Viņš sparīgi paraustīja ūsas, lai mani pārlicinātu, ka tās ir īstas.

– Nu, tās joprojām ir ļoti krāšņas, – es apstiprināju.

– Vai ne? Visā Londonā es nekad neesmu redzējis ūsas, kas līdzinātos manējām.

“Arī laba nodarbošanās,” es pie sevis nodomāju. Taču es neparko negribēju aizvainot Puaro jūtas, to sacīdams.

Atturējies no šīs piezīmes, es apjautājos, vai viņš, ja vien ir izdevība, vēl aizvien nodarbojas ar savu profesiju.

– Zinu, ka jūs faktiski aizgājāt pensijā pirms vairākiem gadiem...

– *C'est vrai.*² Lai audzētu kabačus! Un uzreiz notiek slepkavība – un es pasūtu kabačus, lai tie iet pie velna. Un kopš tā laika – es gaužām labi zinu, ko jūs gribat sacīt, – esmu kā primadonna, kura rīko savu atvadu izrādi. Tikai tā atvadu izrāde – tā atkārtojas neskaitāmas reizes.

Es iesmējos.

¹ Kādas šausmas! (*Tē un turpmāk tulkojums no franču val., ja nav norādīts citādi*)

² Tā ir taisnība.

– Tik tiešām, viss risinājies stipri līdzīgi. Katru reizi es saku: tas būs pēdējais noziegums. Bet, nē, atkal uzrodas kaut kas cits! Un es noteikti atzīstu, mans draugs, ka nepavisam neinteresējos par aiziešanu atpūtā. Ja mazās, pelēkās šūniņas¹ netiek vingrinātas, tās pārklājas ar rūsu.

– Skaidrs, – es noteicu. – Jūs tās mēreni vingrināt.

– Tieši tā. Esmu izvēlīgs. Tagad Erkilu Puaro saista tikai nozieguma krējums.

– Vai tad ir bijis daudz krējuma?

– *Pas mal.*² Nesen es tik tikko izglābos.

– No neveiksmes?

– Nē, nē! – Puaro izskatījās sašutis. – Bet es – *es, Erkils Puaro* – gandrīz tiku iznīcināts.

Es iesvilpos.

– Uzņēmīgs slepkava!

– Ne tik daudz uzņēmīgs, cik vieglprātīgs, – Puaro paskaidroja. – Tieši tā – vieglprātīgs. Bet nerunāsim par to. Zināt, Heistings, es jūs daudzējādā ziņā uzskatu par savu talismanu.

– Patiesi? – es ievaicājos. – Kādā ziņā?

Puaro nedeļa tiešu atbildi uz manu jautājumu. Viņš turpināja:

– Tiklīdz es uzzināju, ka jūs braucat šurp, es sev teicu: kaut kas atgadīsies. Tāpat kā senās dienās mēs noteikti kopā dosimies medībās, mēs abi. Bet, ja tā notiks, tas, bez šaubām, nebūs vienkāršs gadījums. Tam jābūt kaut kam, – viņš satraukti vicināja rokas, – kaut kam *recherche*³... smalkam... *fine*⁴... – Pēdējam vārdam viņš piešķīra bagātīgu nokrāsu.

– Goda vārds, Puaro, – es sacīju, – varētu domāt, ka jūs pasūtāt pusdienas Riča viesnīcā.

¹ Tā Puaro dēvē smadzenes. (*Tulk. piezīme*)

² Pietiekami.

³ Neparastam.

⁴ Izsmalcinātam.